

הכי ישראלי

לשיר את ההמנון הלאומי - "התקווה"

ישראל נגלית לעין

השיר "התקווה" כתוב בעברית מליצית בהשראה תנכ"ית. כל מילה בשיר שאולה מן המקורות. המסר הוא חד וברור: אנו רוצים להיות עם חופשי בארצנו. ארצנו היא ארץ ציון וירושלים ולא ארץ אחרת, התקווה קיימת כל עוד קיים יהודי אחד בעולם.

שיר זה הוכר כהמנון לאומי ב- 10 לנובמבר 2004, כשהכנסת שינתה את חוק הדגל והסמל לחוק הדגל, הסמל וההמנון והחליטה שכל שינוי במילותיו יתקבל אך ורק בחקיקה.

מקורותיו של הלחן רבים ושונים ומתפרשים על פני כל אירופה – מספרד ועד אוקראינה. בסופו של דבר "עלה" הלחן ארצה בעלייה הראשונה, וכך אומץ ל"התקווה". מנגינת התקווה מזמינה שירה משותפת, כמקובל בהמנונים. אופייה דרמטי, עם קצב אחיד ומלכד.

רק בשנת 2004, "התקווה" הפך להמנון הרשמי והקבוע של מדינת ישראל, בעקבות תיקון לחוק הדגל והסמל, ששמו שונה לחוק הדגל, הסמל וההימנון.

ראש הממשלה דוד בן גוריון עומד דום לצילי 'התקווה'
ביום ישיבת הכנסת הראשונה בירושלים
צילם: הוגו מנדלסון
לשכת העיתונות הממשלתית

הכי ישראלי

מילים: נפתלי הרץ אמבר
לחן: עממי

הַתְקוּהָה

כָּל עוֹד בְּלִבְבִּי פְּנִימָה
נֶפֶשׁ יְהוּדֵי הוֹמָיָה,
וְלִפְאֲתֵי מִזְרַח קְדִימָה
עֵין לְצִיּוֹן צוֹפִיָּה -
עוֹד לֹא אֶבְדָּה תְּקוּמָתָהּ,
הַתְקוּהָה בִּת שְׁנוֹת אֲלָפִים,
לְהִיּוֹת עִם חֶפְשִׁי בְּאַרְצָהּ,
אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

שירת "התקווה" בכותל המערבי
בסיום מלחמת ששת הימים
אוסף ארכיון צה"ל ומעב"ט

i רגע של עברית – "ההמנון"

המילה 'המנון' מופיעה במדרש. רבי יהודה אמר "ראה כבוד שחלק הקב"ה למשה שהניח את העליונים ובא אצל משה, והיו מלאכי השרת באין לומר המנון לפניו" (שמות רבה, מ"ה). 'המנון' במדרש הזה משמעו שיר תהילה שהמלאכים שרים למשה. בשיר 'הבו לבנים' שכתב המשורר אלכסנדר פן עוד לפני שקמה מדינת ישראל, הוא הזכיר "כולנו נשיר/ המנון בניין ארצנו / במקום אתמול / יש לנו מחר / ובעד כל קיר / בהרף בנייננו / עתיד עמנו לנו שכר". המילה 'המנון' מקורה ביוונית, 'Hymnos' ומשמעותה שיר תהילה שהושר לאלים ולגיבורים. ההמנון היה שיר חתונות וכנראה קשור לשמה של אלת החתונות במיתולוגיה היוונית 'הימן'.

מתוך 'מילים מספרות' מאת רוביק רוזנטל

הכי ישראלי

שלוש ארבע ו... לעבודה-הצעות מגוונות לפעילות בגן

מומלץ לשוחח על מסר ההמנון - התקווה הלאומית של היהודים לבנות בית בארץ ישראל.

כדאי להכיר את מחבר ההמנון הלאומי, את מקורו של ההמנון וגלגולו.

כדאי לשוחח עם הילדים על המושג "תקווה": למה מקווים? מתי מקווים? באילו מילים משתמשים? (הלוואי ש..., הייתי רוצה ש..., לו יהי, אילו יכולתי ועוד).

אפשר להציע לילדים להגיד מהן משאלותיהם, ציפיותיהם ותקוותיהם, תוך שימוש בלשון זו: "אני מקווה ש..." ולתעד את דבריהם בסרטון או בכל דרך אחרת.

כוחו של ההמנון במשמעותו ובתפקידו בכל אירוע בחיינו במדינת ישראל ומחוצה לה, על כן רצוי לשלב את ההמנון בזמנים רלוונטיים במהלך השנה כגון טקסים או אירועים מיוחדים בחיי הגן: לעמוד דום, להאזין ו/או להצטרף בשירה.

אפשר לצפות בסרטונים בהם שרים את שירת התקווה (בטקסי עצמאות, במשחקי כדורגל וכדורסל, בחלוקת מדליות בתחרויות ספורט שונות ועוד) ולהתרשם מהאווירה, מההתרגשות ומה"ביחד".

מילים לדרך...

"בתור מנהיג, אתה יכול להיות קטן כמו האגו שלך או גדול כמו המטרה שאתה משרת."

שמעון פרס (1923 - 2016)

נשיאה התשיעי של מדינת ישראל, ראש הממשלה השמיני שלה, חתן פרס נובל לשלום, שר בממשלות ישראל וחבר הכנסת במשך 48 שנים

